

Protokollsutdrag

§ 41

Dnr 2015/KS 0066 014

Återrapportering av uppdrag att undersöka möjlighet att erbjuda gratis broddar till Tyresöbor

Beredningen för medborgardialog och mångfalds beslut

- Ärendet återremitteras för att gå på remiss till kommunala pensionärsrådet och till kommunala funktionshinderrådet samt för att kommunledningskontoret ska undersöka om kommunen kan få hjälp av Tyresö Väntjänstförening med administrationen.

Protokollsanteckning

Ulla Hoffmann (V) hade ställt sig bakom Peter Bylunds (MP) yrkande att återremittera ärendet om hon hade haft rösträtt.

Beskrivning av ärendet

Den 17 februari 2015 beslutade kommunstyrelsen att ge kommunledningskontoret i uppdrag att undersöka möjligheten att erbjuda gratis broddar (halkskydd) till Tyresöbor.

Kommunledningskontoret har undersökt möjligheten och föreslår att satsningen inte genomförs. Sammantaget bedöms effekten och resultatet av ett genomförande med gratis broddar oklar och tillsammans med en hög konstand och stor administration så bedömer kommunledningskontoret att kommunen i stället bör satsa på andra åtgärder.

Ordförandeutlåtande

På uppdrag av kommunstyrelsen har kommunledningskontoret undersökt möjligheterna för Tyresö kommun att erbjuda gratis halkskydd/broddar till kommuninvånarna. I tjänsteskrivelsen framgår det att kommunledningskontoret inte rekommenderar kommunstyrelsen att genomföra satsningen gratis halkskydd till Tyresöbor.

Justerandes sign Ull		Utdragsbestyrkande
-------------------------	---	--

Efter att ha tagit del av tjänsteskrivelsen kan jag inte ställa mig bakom förslaget att erbjuda gratis broddar till Tyresöbor. Tyresö kommun har en ansträngd ekonomi i dagsläget och vi vet inte än hur utfallet blir år 2016. Det finns fler områden inom kommunens ram som är i större behov av de medel som detta erbjudande skulle kosta kommunen (uppskattningsvis 600 000-1 200 000 första året).

Det går inte heller med tillförlitlig statistik se om erbjudandet verkligen hjälper "att förhindra halkolyckor" bland äldre. Det pågår flera projekt/försök i Sverige och även inom Stockholms län. Dessa har säkerhetsenheten tittat på och bland annat har det framkommit att mottagandet har fått positiv respons, och att ungefär ca 50-65% av målgruppen har hämtat ut gratis halkskydd. Men det framgår inte om det är den gruppen som har hämtat ut som har drabbats av färre halkolyckor.

Det som däremot går att utläsa är att dessa försök både ur ett ekonomiskt- och administrativt perspektiv kommer att bli kostsamma. Och att det är oklart om dessa åtgärder ger större effekt än andra åtgärder som kommunen redan arbetar preventivt med för att förhindra olyckor bland vår kommuninvånare. Bland annat kommer kommunen i samarbete med Södertörns brandförsvaret att erbjuda en dag på Tyresö brandstation 11/10-15 med fokus på issäkerhet. Där kommer man förutom att informera, lära ut säkerhet, ge ut en checklista samt dela ut en tidning MSB Vital (ärgång 2014).

Genom information och utbildning tar kommunen sitt ansvar att arbeta preventivt för att undvika halkolyckor bland äldre. Råd och tips finns på kommunens hemsida och går även att ta del av i Servicecenter och på kommunens bibliotek. Bland annat denna:

"Bättre balans - kampanjvecka för äldres säkerhet

Personer som är 65 år och äldre råkar ut för skador oftare än andra. MSB håller i kampanjveckan "Bättre balans", som i år har tema träning och aktivitet. Kampanjen pågår under vecka 40 (28 september - 4 oktober). Många regioner, kommuner och organisationer kommer att delta i årets kampanj genom att ordna egna aktiviteter för äldre människor och deras anhöriga. Även vårdpersonal har nytta av kampanjmaterialet, som är kostnadsfritt.

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--

Den vanligaste skadan uppkommer för att personen ramlar. Antalet skador till följd av fallolyckor förväntas öka de närmaste åren, när antalet äldre i samhället ökar.

Med några enkla övningar som går att göra hemma kan du förbättra din styrka. Ladda hem våra övningsblad med illustrationer och beskrivningar på hur du gör bålvriddingar, tåhävningar, uppresningar, tandemstående, gå i sidled och stå på ett ben med stöd.

Du kan också ladda hem checklistan Säkerhet i hemmet som ger tips på hur du kan minska risken för fall i olika rum i ditt hem.

På MSB.se/battrebilans finns all information om kampanjen.”

Samt dessa länkar finns på kommunens hemsida:

http://www.tyreso.se/Kommun_demokrati/Trygg-och-saker/Skydd-mot-olyckor/Information-till-allmanheten/

http://www.tyreso.se/Kommun_demokrati/Trygg-och-saker/Skydd-mot-olyckor/Information-till-allmanheten/Sakerhet-i-vardagen/

http://www.tyreso.se/Kommun_demokrati/Trygg-och-saker/Skydd-mot-olyckor/Aldres-sakerhet-satts-i-fokus/

http://www.tyreso.se/Omsorg_socialt-stod/Aldre/frivilligcentralen/Fixarservice/

Med detta och utifrån genomförd utredning föreslår jag att satsningen med gratis halkskydd till Tyresöbor inte genomförs.

Ordförandeförslag

Ordföranden Ulrica Rüs-Pedersen (C) föreslår att beredningen för medborgardialog och mångfald bifaller Peter Bylunds (MP) yrkande om återremiss.

Yrkande

Peter Bylund (MP) yrkar att ärendet återremitteras för att gå på remiss till kommunala pensionärsrådet och till kommunala funktionshinderrådet samt för att kommunledningskontoret ska undersöka om kommunen kan få hjälp av Tyresö Vänjämsförening med administrationen.

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
---	---	--

Fredrik Melin (S) och Eija Rätty (S) ställer sig bakom Peter Bylunds (MP) yrkande om återremiss.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på Peter Bylunds (MP) yrkande att återremittera ärendet för att ärendet ska gå på remiss till kommunala pensionärsrådet och till kommunala funktionshinderrådet samt för att kommunledningskontoret ska undersöka om kommunen kan få hjälp av Tyresö Väntjänstförening med administrationen. Beredningen för medborgardialog och mångfald beslutar att bifalla förslaget.

Bilagor

Tjänsteskrivelse uppdrag att undersöka möjligheten att erbjuda gratis halkskydd till Tyresöbor.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--

Tyresö kommun
Kommunledningskontoret
Maj Ingels Fagerlund
Säkerhetschef
08-5782 7150

TJÄNSTESKRIVELSE

2015-08-17

1 (4)

Diarienummer

2015/KS 0066 014

Kommunstyrelsen

Uppdrag att undersöka möjlighet att erbjuda gratis halkskydd till Tyresöbor

Förslag till beslut

Kommunledningskontorets förslag till kommunstyrelsen

- Att inte genomföra satsningen med gratis halkskydd utifrån genomförd utredning

Kommunledningskontoret

Bo Renman
Kommundirektör

Maj Ingels Fagerlund
Säkerhetschef

Sammanfattning

Kommunledningskontoret har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att undersöka möjligheterna för Tyresö kommun att kunna erbjuda gratis halkskydd/broddar till kommuninvånarna. Syftet med insatsen är att minska risken för fallolyckor utomhus bland äldre och att främja äldres hälsa genom att bidra till att de kan känna sig tryggare utomhus under vintermånaderna, där äldre ges möjligheten att bibehålla fysiska och sociala aktiviteter även under vintertid.

Beskrivning av ärendet

Kommunledningskontoret har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att undersöka möjligheterna för Tyresö kommun att kunna erbjuda gratis halkskydd till kommuninvånarna. Ärendet bereddes vid beredningen för medborgardialog och mångfalds sammanträde den 5 februari 2015.

Frågan kring kommuners möjlighet att kunna erbjuda halkskydd till sina kommuninvånare som en preventiv insats, är något som har uppmärksammats mycket runt om i Sverige sista tiden. Flera kommuner i Sverige har genomfört satsningen med gratis halkskydd till sina kommuninvånare.

Den åldersgrupp som är mest utsatt för fallolyckor enligt statistiken är personer i åldersgruppen 65 år och äldre (källa Myndigheten för samhällsskydd och beredskap)

Fallolyckor

Enligt rapport från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap "Samhällets kostnader för fallolyckor" så ökar risken för att råka ut för en fallolycka med stigande ålder. Risken att skadas svårt är tio gånger högre för personer 65 år och äldre, jämfört med åldersgruppen 20-64 år. I samband med att välfärdsamhället utvecklas så förändras även den demografiska bilden med allt piggare äldre, som lever längre och ökar i antal. Även andelen sköra äldre ökar eftersom den förbättrade sjukvården räddar många liv.

De samhällsekonomiska kostnaderna för fallolyckor uppgick år 2012 till nästan 25 miljarder. Idag kostar äldres fallolyckor nästan tio miljarder per år. En enskild fallolycka kan generera kostnader för samhället på 250 000 kr. Under 2013 så skadade sig drygt 31 000 personer så allvarligt på grund av snö och is att vederbörande uppsökte akutnottagning. Bland de drabbade, så var drygt 19 000 kvinnor. Fotgängarna är den trafikantkategori som drabbas av flest skador vid vinterväglag.

Erfarenhetssammanställning från andra kommuners satsningar

Säkerhetsenheten har varit i kontakt med några kommuner för att få fram erfarenheter av genomförda satsningar. De tillfrågade kommunerna är: Göteborgs stad, Marks kommun, Nora kommun, Haninge kommun, Hallstahammars kommun. Huddinge kommun kommer att dela ut halkskydd fr.o.m. vecka 40 i år.

Samtliga tillfrågade kommuner som genomfört satsningen med gratis halkskydd till kommuninvånare, har mottagit positiv respons.

De flesta kommunerna valde att rikta satsningen till invånare över 65 år och äldre med tanke på att det är den målgruppen som är mest drabbad av halkolyckor. Dock med undantag för Hallstahammars kommun som delade ut redan från 55 år.

De kommuner som tillfrågades angående satsningen uppgav att ca 50-65 % av målgruppen hämtade ut gratis halkskydd.

Samtliga kommuner uppgav att de valde att dela ut halkskydd under en begränsad period på ca 2-3 månader. De tillfrågade kommunerna har antingen genomfört satsningen som en engångsinsats eller som en återkommande satsning. De kommuner som har genomfört satsningen flera gånger, uppger att de under första året riktat satsningen till 65 år och uppåt, men att de under de efterföljande åren enbart erbjudit halkskydd till dem som fyller 65 år det aktuella året.

I de flesta kommuner så har halkskydden delats ut genom leverantörens butiker exempelvis apotek eller lokal skoaffär.

Underlag för beslut

Alla har vi ansvar för att minska antalet olyckor och konsekvenserna av en eventuell olycka. I lagen om skydd mot olyckor som trädde i kraft 1 januari 2004 förtydligas allas ansvar. Även som enskild innevånare har man ett ansvar för sin egen säkerhet.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap arbetar långsiktigt och metodiskt för att förebygga olyckor som leder till personskador hos äldre. Bland annat finansierar och initierar myndigheten forskning om olyckor som drabbar äldre. Genom handböcker, råd och tips om förebyggande åtgärder och nya arbetssätt, förmedlar man kunskap till de som arbetar med att förebygga olyckor hos äldre inom kommuner, landsting och andra organisationer

I samarbete med räddningstjänsten och Tyresö väntjänst genomför Tyresö kommun bland annat äldresäkerhetsdag. Här delar vi ut checklistor och en tidning om säkerhet och hälsa för dig som är 65+. På kommunens hemsida kan man också få tips som kan göra sin vardag tryggare och säkrare. I allt material beskrivs bland annat åtgärder för hur man kan undvika fallolyckor och andra typer av olyckor ex vid halt väglag. Olika foldrar för äldresäkerhet finns även på vårdcentraler och äldreboenden.

Då sjukvården inte registrerar om fallolyckor sker inomhus eller utomhus så är det svårt att utvärdera om att dela ut gratis halkskydd till kommuninvånare faktiskt resulterar i en minskning av halkolyckor inom kommunen. Även andra faktorer som en mild vinter kan påverka hur utgången av antalet fallolyckor blir just det året. Faktorer som huruvida individen faktiskt använder halkskydd eller inte påverkar också om det leder till en minskning av fallolyckor. Detta medför därför, att det blir svårt att veta om det faktiskt är halkskydd som leder till en minskning av fallolyckor.

Att förebygga, de ofta allvarliga skador, som orsakas av snö eller is faller naturligtvis till stor del på kommuner, fastighetsägare och andra ansvariga för snöröjning och halkbekämpning på allmänna platser. Den enskilde kan också göra sitt genom att hålla egna trappor och gångar isfria, använda lämpliga skor och kanske även ha halkskydd på skorna.

Kostnaden för en engångsinsats med utdelning av gratis halkskydd beräknas till mellan 600 000-1 200 000 kr beroende på val av halkskydd.

Om man sen väljer modell att återkomma under flera år så kommer kostnaden att ligga mellan 30 000-60 000 kr beroende på val av halkskydd.

Vid genomförande av halkskyddssatsningen tillkommer även personella resurser i form av upphandling av halkskydd samt administration. Även kostnader för informationsmaterial och annonskostnader tillkommer.

Kommunens ekonomiska läge är ansträngt både 2015 och inför 2016. Det innebär att varje nytt åtagande måste prövas utifrån nytta och lönsamhet. I aktuellt ärende bör vi kunna påvisa ekonomiska vinster inom något område för att åtagandet ska motiveras. Någon sådan kalkyl har inte presenterats.

Sammantaget är effekten och resultatet av ett genomförande med gratis halkskydd oklar och tillsammans med hög kostnad och stor administration så kan andra åtgärder finnas som ger större effekt.

Med hänvisning till ovanstående redovisning föreslår kommunledningskontoret att inte genomföra satsningen med gratis halkskydd till Tyresöbor.

Datum 2015-09-22
Tid 18:00-19:30
Plats Bollmora

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunkansliet tisdag den 28 september klockan 08:15

Paragrafer 40 - 45

Sekreterare

Rebecca Berlin

Ordförande

Ulrica Riis-Pedersen

Justerande

Pål Keusch

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Beredningen för medborgardialog och mångfald
Sammanträdesdatum 2015-09-22
Datum då anslaget sätts upp 2015-09-29
Datum då anslaget tas ned 2015-10-21
Förvaringsplats för protokollet Arkiv plan 6

Underskrift

Rebecca Berlin

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Ulrica Riis-Pedersen (C)
 Mats Fält (M)
 Peter Bylund (MP)
 Gunilla Dahliberg (M), ersättare för Mikael Onegård (M)
 Martin Skjöldebrand (FP)
 Per Lindén (KD), ersättare för Carl-Olof Strand (KD)
 Pål Keusch (S)
 Eija Rätty (S)
 Fredrik Melin (S)

Ersättare

Fredrik Bergkuist (M)
 Anders Henjer (FP)
 Helen Dwyer (C)
 Sara Granstrand (S)
 Nasrin Isfandary (MP)
 Ulla Hoffmann (V)

Övriga

Ulrika Josephson Westberg, Chef kommunkansliet, Kommunkansliet
 Rebecca Berlin, Sekreterare, Kommunkansliet

Frånvarande

Mikael Onegård (M)
 Carl-Olof Strand (KD)
 Kjell Andersson (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------